

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Pavla Molka a soudců JUDr. Radana Malíka a JUDr. Barbary Pořízkové v právní věci žalobce: **JUDr. T. M., Ph.D.**, proti žalovanému: **Magistrát hlavního města Prahy**, se sídlem Mariánské nám. 2/2, Praha 1, proti rozhodnutí žalovaného ze dne 17. 10. 2023, č. j. MHMP-1896817/2023/O4/Go, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti usnesení Městského soudu v Praze ze dne 13. 2. 2024, č. j. 13 A 39/2023-32,

t a k t o :

- I. Kasační stížnost **s e z a m í t á .**
- II. Žádný z účastníků **n e m á p r á v o** na náhradu nákladů řízení.

O d ů v o d n ě n í :

I. Vymezení věci

[1] Žalovaný rozhodnutím uvedeným v záhlaví zamítl odvolání žalobce proti rozhodnutí Úřadu městské části Praha 10, odboru dopravy ze dne 30. 5. 2023, zn. P10-228749/2023, kterým byl žalobce shledán vinným ze spáchání přestupku dle § 16 odst. 1 tehdy platného zákona č. 168/1999 Sb., o pojištění odpovědnosti za újmu způsobenou provozem vozidla a o změně některých souvisejících zákonů, ve znění pozdějších předpisů, neboť Policie ČR zjistila dne 29. 9. 2022 na pozemní komunikaci v obci H. osobní automobil značky X, provozovaný žalobcem.

[2] Žalobce podal proti rozhodnutí žalovaného žalobu k Městskému soudu v Praze (dále jen „městský soud“). Poté, co byl vyzván k zaplacení soudního poplatku za podání žaloby, požádal o osvobození od soudních poplatků. Městský soud jeho žádost zamítl usnesením uvedeným v záhlaví. Dospěl k závěru, že žalobce neposkytl úplný obraz o svých majetkových poměrech. Žalobce uvedl, že je advokát, ale v prohlášení o osobních, majetkových a výdělkových poměrech neuvedl žádný příjem. Žalobcem doložený opis vybraných údajů z daňového přiznání za rok 2022 prokazuje, že byl v roce 2022 ve ztrátě, nicméně tento opis nedokládá jeho celkovou finanční situaci. Na výzvu městského soudu

žalobce pouze obecně sdělil, že své nutné výdaje hradí z příjmů z podnikání, z kompenzačního bonusu vyplaceného při pandemii nemoci COVID-19, z vyplaceného pojistného plnění za poškození automobilu a plotu a z prostředků získaných prodejem hodnotnějších věcí. Žalobce neuvedl žádný příjem v konkrétní výši, zároveň také nevysvětlil a nedoložil, kolik prostředků má k dispozici pro svou obživu. Žalobcovy tvrzení proto byla nedostatečná, jelikož neposkytovala obraz o jeho majetkových a osobních poměrech a nebyla věrohodně doložena.

II. Obsah kasační stížnosti žalobce

[3] Žalobce (dále jen „stěžovatel“) napadl usnesení městského soudu kasační stížností z důvodů podřazených pod § 103 odst. 1 písm. a) a d) zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“).

[4] Stěžovatel je přesvědčen, že prokázal splnění podmínek pro vyhovění žádosti o osvobození od soudních poplatků. Na výzvu městského soudu zaslal vyplněné prohlášení o osobních, majetkových a výdělkových poměrech, ke kterému připojil opis daňového přiznání k dani z příjmů fyzických osob za rok 2022, ze kterého vyplývá, že v tomto roce v podnikání nedosahoval ani minimálního příjmu. S největší pravděpodobností nebude ani za rok 2023 vykazovat minimální příjem. Stěžovatel uvedl, že je majitelem pozemku st. X, č. parc. XA, XB, XC v X, osobního automobilu X, nepojízdného osobního automobilu X, motocyklu X a minoritních ideálních podílů na pozemcích v X a v X, u kterých není skončeno dědické řízení.

[5] Městský soud stěžovatele vyzval, aby doložil, z čeho hradí nájemné, přestože stěžovatel nikde o hrazení nájemného nepsal. Městský soud patrně automaticky zkopíroval žádost z jiného spisu, je proto zřejmé, že o osvobození od soudních poplatků rozhoduje účelově, mechanicky a bez ohledu na individuální okolnosti případu.

[6] Stěžovatel též nesouhlasí s tím, že neuvedl žádný příjem, jelikož z daňového přiznání za rok 2022 vyplývá, že příjem má, ovšem nedostatečný k hrazení soudního poplatku a nižší než státem uznaný minimální příjem. K dotazu městského soudu pravdivě doplnil, z čeho hradí své běžné výdaje.

III. Posouzení Nejvyšším správním soudem

[7] Nejvyšší správní soud (dále též „NSS“) posoudil kasační stížnost v mezích jejího rozsahu a uplatněných důvodů a zkoumal, zda napadené usnesení netrpí vadami, k nimž by musel přihlédnout z úřední povinnosti (§ 109 odst. 3 a 4 s. ř. s.). NSS připomíná, že na kasační stížnost proti rozhodnutí městského soudu, jímž se nekončí řízení o žalobě, ačkoliv se jedná o věc dle § 31 odst. 2 s. ř. s., nedopadá institut nepřijatelnosti dle § 104a s. ř. s. (srov. rozsudek NSS ze dne 10. 6. 2021, č. j. 1 As 124/2021-28).

[8] Kasační stížnost není důvodná.

[9] Vzhledem k tomu, že stěžovatel uplatnil v kasační stížnosti také důvod podle § 103 odst. 1 písm. d) s. ř. s., zabýval se NSS nejprve tímto důvodem a pro stručnost odkazuje na judikaturu ohledně posouzení toho, jaké vady naplňují tento kasační důvod (viz např. rozsudek NSS ze dne 4. 12. 2003, č. j. 2 Ads 58/2003-75, č. 133/2004 Sb. NSS). Stěžovatel

pokračování

spatřuje nepřezkoumatelnost napadeného usnesení v nedostatku důvodů, jelikož městský soud měl rozhodovat účelově, mechanicky a bez ohledu na individuální okolnosti případu.

[10] NSS shledal, že městský soud napadené usnesení odůvodnil dostatečně. V jeho bodě 7. vysvětlil, proč neshledal dostatečnými stěžovatelova tvrzení, kterými odůvodnil svou žádost. Z napadeného usnesení nevyplývá, že by městský soud rozhodoval mechanicky a bez přihlídnutí k individuálním okolnostem případu, jelikož vysvětlil, proč mu stěžovatelova tvrzení nestačila k prokázání jeho osobních, majetkových a výdělkových poměrů. Skutečnost, že ve výzvě k doložení stěžovatelových tvrzení městský soud zmínil placení nájmu, neprokazuje, že jeho žádost posuzoval mechanicky či bez přihlídnutí k individuálním okolnostem, neboť se k těmto okolnostem vyjádřil v napadeném usnesení.

[11] Stěžovatel dále namítá, že dostatečně prokázal, že nemá dostatek finančních prostředků na zaplacení soudního poplatku. Dle ustálené judikatury je předpokladem úspěchu žádosti o osvobození od soudních poplatků řádné splnění povinnosti tvrzení a důkazní (srov. např. rozsudky NSS ze dne 26. 8. 2009, č. j. 1 As 39/2009-88, č. 1962/2010 Sb. NSS, či ze dne 18. 9. 2019, č. j. 2 As 149/2019-17). U stěžovatele jako advokáta lze předpokládat, že si musel být vědom negativních důsledků nesplnění těchto povinností.

[12] Městský soud vyzval stěžovatele k zaplacení soudního poplatku usnesením ze dne 19. 12. 2023, č. j. 13 A 39/2023-12. Stěžovatel poté městskému soudu zaslal žádost o osvobození od soudních poplatků. Městský soud mu zaslal k vyplnění prohlášení o osobních, majetkových a výdělkových poměrech. Stěžovatel následně doložil vyplněné prohlášení o osobních a majetkových poměrech (č. l. 22 spisu městského soudu), ve kterém uvedl, že podniká jako advokát, výše jeho příjmů za poslední zdaňovací období činí 0 Kč, vlastní pozemek st. X, č. parc. XA, XB, XC v X, osobní automobil X, nepojízdný osobní automobil X, motocykl X a je vlastníkem minoritních ideálních podílů na pozemcích v X a v X, u kterých není skončeno dědické řízení. Do měsíčních výdajů uvedl sociální pojištění ve výši 2 994 Kč, zdravotní pojištění ve výši 2 722 Kč a platby za elektřinu ve výši 970 Kč. K prohlášení připojil opis vybraných údajů z daňového přiznání za rok 2022, ze kterého vyplývá, že byl v tomto roce ve ztrátě.

[13] Městský soud výzvou ze dne 5. 1. 2024 (č. l. 29 spisu městského soudu) stěžovatele vyzval, aby ve lhůtě deseti dnů uvedl, z jakých prostředků hradí své běžné životní náklady včetně nájmeného, které uvedl v prohlášení, a pokud běžné životní náklady hradí z úspor, ať sdělí jejich přibližnou výši včetně doložení zůstatku v hotovosti a na účtech. Doložení prostředků, ze kterých má stěžovatel hradit nájmené, městský soud nejspíš požadoval z důvodu, že stěžovatel v prohlášení o osobních, majetkových a výdělkových poměrech uvedl mezi okolnostmi majícími vliv na osvobození spor s bytovým družstvem, přičemž z jeho popisu událostí nebylo zřejmé, jak konkrétně se ho tento spor týká (tj. jestli je jedním z nájemníků bytů na X, u kterých má docházet k účtování nepřiměřené úhrady za dodávku tepla a užitkové vody, o kterých v prohlášení hovořil). Stěžovatel navíc uvádí, že vlastní nemovitosti mimo Prahu, ale jako trvalé bydliště a doručovací adresu uvedl byt právě v X. I z této skutečnosti mohl městský soud usoudit, že stěžovatel bydlí v nájmu.

[14] K výzvě městského soudu stěžovatel ve sdělení ze dne 21. 1. 2024 (č. l. 31 spisu městského soudu) uvedl, že běžné výdaje hradil z příjmů ze svého podnikání, z kompenzačního bonusu vyplaceného státem při pandemii COVID-19, z vyplaceného

pojistného plnění za poškození automobilu a plotu své nemovitosti a z prostředků získaných prodejem hodnotnějších věcí. Tato tvrzení nicméně ničím nedoložil, ani nekonkretizoval výši těchto příjmů, proto nemohl městský soud posoudit, zda lze na základě jeho tvrzení dospět k tomu, že je třeba ho osvobodit od soudních poplatků.

[15] Dle § 36 odst. 3 s. ř. s. totiž může být osvobození od soudních poplatků přiznáno pouze tomu účastníkovi, který doloží, že nemá dostatečné prostředky na zaplacení soudního poplatku. Ze samotných stěžovatelových tvrzení však nebylo možné zjistit jeho celkovou finanční situaci ani to, kolik peněz mu zbývá po zaplacení nutných výdajů, tedy jestli mu nezůstává dostatečná částka pro financování jeho soudního sporu. NSS se proto ztotožňuje se závěrem městského soudu uvedeným v bodě 7. napadeného usnesení, že stěžovatelova tvrzení, kterými odůvodnil svou žádost, nejsou dostačující, jelikož nebyla věrohodně doložena. V projednávaném případě tak nebyly splněny podmínky pro osvobození od soudního poplatku.

IV. Závěr a náklady řízení

[16] Z výše uvedeného vyplývá, že napadené usnesení městského soudu není nezákonné z důvodů namítaných v kasační stížnosti. Proto NSS kasační stížnost jako nedůvodnou zamítl podle § 110 odst. 1 s. ř. s.

[17] Výrok o náhradě nákladů řízení se opírá o § 60 odst. 1, větu první, ve spojení s § 120 s. ř. s., podle kterého nestanoví-li tento zákon jinak, má účastník, který měl ve věci plný úspěch, právo na náhradu nákladů řízení před soudem, které důvodně vynaložil, proti účastníkovi, který ve věci úspěch neměl. Stěžovatel ve věci neměl úspěch, a proto nemá právo na náhradu nákladů řízení. Žalovanému v řízení žádné náklady nevznikly, proto mu soud jejich náhradu nepřiznal.

P o u č e n í: Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 11. dubna 2024

JUDr. Pavel Molek
předseda senátu